

Uchwała nr 44/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 18 kwietnia 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr LVI/17/2024 Rady Miejskiej w Gowarczowie z dnia 21 marca 2024 roku w sprawie zarządzenia poboru od osób fizycznych w drodze inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określenia inkasenta oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Monika Dębowska-Sołtyk, Iwona Kudła, Ewa Midura (sprawozdawca), Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.)

stwierdza nieważność uchwały Nr LVI/17/2024 Rady Miejskiej w Gowarczowie z dnia 21 marca 2024 roku w sprawie zarządzenia poboru od osób fizycznych w drodze inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określenia inkasenta oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso z powodu naruszenia art. 25a ww. ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Uchwała Nr LVI/17/2024 Rady Miejskiej w Gowarczowie z dnia 21 marca 2024 roku w sprawie zarządzenia poboru od osób fizycznych w drodze inkasa opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, określenia inkasenta oraz ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 27 marca 2024 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

W dniu 18 kwietnia 2024 roku Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu.

O powyższym terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego, z pouczeniem stosownie do treści art. 18 ust. 3 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych. Żaden z przedstawicieli Gminy Gowarczów nie uczestniczył w posiedzeniu Kolegium w wyznaczonym terminie badania przedmiotowej uchwały.

W toku postępowania nadzorczego stwierdzona została wada prawna uchwały Nr LVI/17/2024 o charakterze istotnego naruszeniem prawa, co stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności tej uchwały.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Rada Miejska w Gowarczowie w dniu 21 marca 2024 roku podjęła uchwałę Nr LVI/17/2024, którą w oparciu o przepisy wskazane w podstawie prawnej zarządziła pobór opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osób fizycznych w drodze inkasa opłaty (§ 1) wyznaczyła na inkasentów osoby według imiennego wykazu stanowiącego załącznik Nr 1 do w.w. uchwały (§ 2 ust. 1), ustaliła wynagrodzenie za inkaso (§ 2 ust. 2) oraz określiła termin płatności dla inkasentów (§ 3) .

Na podstawie wyników głosowania jawnego nad uchwałą Nr LVI/17/2024 i załącznika do tej uchwały ustalono, że w głosowaniu nad projektem tej uchwały udział wzięło 15 radnych, z których wszyscy głosowali za przedmiotową uchwałą zaś jedna osoba spośród radnych biorących udział w głosowaniu – Pani Katarzyna Sobczyńska wyznaczona została jako inkasent w sołectwie Bębnow do poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi .

W ocenie Kolegium Izby zaistniały sposób głosowania nad uchwałą Nr LVI/17/2024 stanowi naruszenie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego.

Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu z głosowania.

W kontekście badanej uchwały Nr LVI/17/2024 nie budzi wątpliwości to, że uchwała ta nadaje osobie będącej w momencie głosowania radną uprawnienie związane z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta (a zatem uprawnienie o charakterze majątkowym).

Jeżeli zatem jedna osoba spośród radnych zgodnie z załącznikiem do uchwały Nr LVI/17/2024 jest wyznaczonym inkasentem pobierającym z tego tytułu wynagrodzenie to niewątpliwie osoba ta podlegała wyłączeniu od głosowania nad uchwałą. Zasadą bowiem jest to, że narusza prawo udział radnego w głosowaniu nad uchwałą dotyczącą jego interesu prawnego jeśli nie nastąpi wyłączenie tego radnego z udziału w głosowaniu. Zasada ta wynika nie tylko wprost z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym ale również poparta jest orzecznictwem sądowym i administracyjnym oraz dorobkiem doktryny. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego "zawsze udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu z mocy przepisu art. 25a usg, będzie stanowił istotne naruszenie

prawa" (wyrok z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. akt III FSK 3940/21). NSA wskazał też iż „Podobne stanowisko prezentowane jest również w doktrynie prawa (zob. S. Bułajewski, Zakaz głosowania radnego w sprawie dotyczącej jego interesu prawnego, Glosa do wyroku WSA w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2011 r., II SA/Bk 167/11; Samorząd Terytorialny 2018/1-2/165-171.)”.

W rozpatrywanym stanie faktycznym sposób uchwalenia uchwały Nr LVI/17/2024 niewątpliwie pozostawał w sprzeczności z art. 25a ustawy o samorządzie gminnym z uwagi na udział w głosowaniu nad w.w. uchwałą radnej podlegającej wyłączeniu. W konsekwencji tego należy uznać, że uchwała Nr LVI/17/2024 podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, w związku z czym Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka